

**Міністерство освіти і науки України
Департамент науки і освіти
Харківської обласної державної адміністрації
Комунальний заклад
«Харківська гуманітарно-педагогічна академія»
Харківської обласної ради**

ЗАТВЕРДЖЕНО
рішенням Вченої ради
КЗ «Харківська гуманітарно-
педагогічна академія» ХОР
протокол № від 2018 р.
голова Вченої ради, ректор

Г.Ф. ПОНОМАРЬОВА

ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНА ПРОГРАМА ПОЧАТКОВА ОСВІТА

Галузь знань 01 Освіта / Педагогіка

Спеціальність 013 Початкова освіта

Форма навчання: денна

Освітній ступінь: магістр

Нормативний термін навчання: 1 рік 4 місяці

Форма випускної кваліфікаційної роботи: магістерська робота

2018

Розробники ОП:

Доктор педагогічних наук, професор, завідувач кафедри педагогіки, психології та менеджменту освіти Єрьомкін А.І.

Кандидат педагогічних наук, доцент, професор кафедри педагогіки, психології та менеджменту освіти Одарченко В. І.

Кандидат педагогічних наук, доцент, професор кафедри педагогіки, психології та менеджменту освіти Толмачова І. М.

Кандидат педагогічних наук, доцент, доцент кафедри педагогіки, психології та менеджменту освіти Акімова О. М.

1. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

1.1. Освітня програма «Початкова освіта» вищої освіти магістратури, реалізована вузом за галуззю знань 01 Освіта / Педагогіка спеціальністю 013 Початкова освіта являє собою комплекс основних характеристик освіти (обсяг, зміст, очікувані результати), розроблений і затверджений Комунальним закладом «Харківська гуманітарно-педагогічна академія» Харківської обласної ради вищої професійної освіти міста Харків (далі – академія) з урахуванням потреб загальноукраїнського та регіонального ринку праці за спеціальністю 013 Початкова освіта. Мета, очікувані результати, зміст, умови та технології реалізації освітнього процесу, моніторинг якості підготовки випускника за цією спеціальністю передбачає: компетентнісну модель підготовки випускника, програми формування компетенцій, навчальний план, робочі програми навчальних курсів, предметів, дисциплін (модулів), методичні рекомендації щодо організації самостійної роботи студентів, фонди оцінних засобів аудиторної та самостійної роботи студентів та інші матеріали, що забезпечують якість підготовки студентів, а також програми практик, календарний навчальний графік та методичні матеріали, що забезпечують реалізацію відповідної освітньої програми.

1.2. Нормативні документи для розробки ОП «Початкова освіта» магістратури (галузь 01 Освіта / Педагогіка; спеціальність 013 Початкова освіта):

- Закон України про вищу освіту від 1.07.2014 року № 1556-VII

В освітньо-професійній програмі використано посилання на такі нормативні документи:

- Порядок розроблення стандартів вищої освіти, внесення змін до них та здійснення контролю за їх дотриманням, затверджений наказом МОН України від 10.11.2007 р. № 897 та інші діючі нормативні документи обов'язкового застосування.

- Міжнародна Стандартна Класифікація Освіти (ISCED - 97: International Standard Classification of Education/UNESCO, Paris).

- Структури кваліфікацій для Європейського простору вищої освіти (The framework of qualifications for the European Higher Education Area)

- Структури ключових компетенцій, що розглядаються як необхідні для всіх у суспільстві, заснованому на знаннях (Key Competences for Lifelong learning: A European Reference Framework - IMPLEMENTATION OF "EDUCATION AND TRAINING 2010", Work programme, Working Group B "Key Competences", 2004.

- Постанова Кабінету Міністрів України від 13.12.2006 р. № 1719 (1719-2006-п); "Про перелік напрямів, за якими здійснюється підготовка фахівців у вищих навчальних закладах за освітньо-кваліфікаційним рівнем бакалавра"

- Постанова від 29 квітня 2015 р. № 266 Київ «Про затвердження переліку галузей знань і спеціальностей, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти».

- Постанова Кабінету Міністрів України від 24.05.1997 р. № 507 (507-97-п) «Про перелік напрямів та спеціальностей, за якими здійснюється підготовка фахівців у вищих навчальних закладах за відповідними освітньо-кваліфікаційними рівнями». (в частині підготовки професіоналів з повною вищою освітою в межах її чинності).

- Національний класифікатор України: Класифікація видів економічної діяльності ДК 009:2010. Наказ Держспоживстандарту України 11.10.2010 № 457 - Київ: Держстандарт України, 2010.

- Національний класифікатор України: Класифікатор професій ДК 003:2010. Наказ Держспоживстандарту України 28.07.2010 № 327. - Київ: Держстандарт України, 2010.

- Довідник кваліфікаційних характеристик професій працівників. Галузеві випуски. - Краматорськ: Видавництво центру продуктивності;

- Комплекс нормативних документів для розробки складових системи стандартів вищої освіти. Додаток 1 до наказу Міносвіти України від

31.07.1998 р. № 285 (v0285281-98) зі змінами та доповненнями, що введені розпорядженням Міністерства освіти і науки України від 05.03.2001 р. № 28-р./ Інформаційний вісник «Вища освіта». - 2003. - № 10. - 82 с.;

- Змістові частини галузевих стандартів вищої освіти підготовки фахівців освітньо-кваліфікаційних рівнів молодшого спеціаліста та бакалавра щодо гуманітарної, соціально-економічної та екологічної освіти та освіти з безпеки життєдіяльності людини й охорони праці // Інструктивний лист МОН України від 19.06.2002 р. № 1/9-307 / Інформаційний вісник «Вища освіта». - 2003. - № 11. - 55 с.

1.3. Загальна характеристика вузівської освітньої програми вищої освіти магістратури «Початкова освіта» (галузі знань 01 Освіта / Педагогіка, спеціальності 013 Початкова освіта)

1.3.1. Місія, цілі та завдання ОП ВО:

Соціальна значущість (місія) випускника освітньої програми «Початкова освіта» галузі знань 01 Освіта / Педагогіка спеціальності 013 Початкова освіта полягає в підготовці висококваліфікованих магістрів, котрі володіють фундаментальними теоретико-методологічними засадами в галузі педагогіки і психології, інноваційними технологіями організації навчально-виховного процесу в закладах освіти.

Основна мета ОП «Початкова освіта» (Галузь знань 01 Освіта / Педагогіка, спеціальність 013 Початкова освіта): забезпечення фундаментальної теоретичної і практичної підготовки для набуття здатності виконувати професійні знання і обов'язки науково-дослідницького та інноваційного характеру в галузі сучасної початкової освіти, формування у студентів особистісних якостей, загальнокультурних (універсальних, загальнонаукових, соціально-особистісних, інструментальних тощо), і загальнопрофесійних компетенцій, розвиток навичок їх реалізації у сфері економіки та культурно-просвітницької діяльності відповідно до вимог Закону України.

Провідні цілі ОП «Початкова освіта» (*Галузь знань 01 Освіта / Педагогіка, спеціальність 013 Початкова освіта*):

- Забезпечення необхідними фундаментальними теоретико-методологічними знаннями та інноваційними технологіями організації освітнього процесу в заладах освіти;

- Створення необхідних умов для реалізації індивідуально-особистісного потенціалу студентів, що сприяє розвитку їх загальнокультурних і професійних компетенцій;

- Створення передумов для розвитку мотивації у студентів до збереження вітчизняної педагогічної та культурної спадщини, вивчення зарубіжного педагогічного досвіду і застосування у своїй науково-практичній діяльності;

- Створення умов для забезпечення у студентів безперервного процесу самоосвіти упродовж життя.

Основні завдання ОП «Початкова освіта» (*Галузь знань 01 Освіта / Педагогіка, спеціальність 013 Початкова освіта*)::

- Визначати набір вимог до випускників (компетентнісна модель підготовки випускника) зі спеціальності *013 Початкова освіта* (магістр);

- Визначати сучасні шляхи, методи і технології формування загальнокультурних і професійних компетенцій у студентів для забезпечення навчально-методичного, науково-дослідного та інформаційного супроводу освітнього процесу;

- Визначати цілі, завдання та зміст навчальних дисциплін навчального плану, їх місце в структурі ОП за напрямом підготовки;

- Організувати комплексність і наступність змісту всіх навчальних дисциплін для послідовного формування загальнокультурних, професійних і спеціальних компетенцій;

- Формувати вміння використовувати наявні можливості освітнього простору і проектувати нові, в тому числі сучасні, комп'ютерні, інформаційні та телекомунікаційні технології для вирішення науково-дослідних завдань;

- Формувати навички розробки стратегії, структури і процедури здійснення науково-дослідної роботи;

- Розвивати навички проектування, апробації та впровадження технологій організації навчально-виховного процесу;

- Розвивати у студентів навички вивчення та систематизації досягнень вітчизняних і зарубіжних досліджень у галузі педагогіки, психології та суміжних галузей знань;

- Підготувати магістра до продовження освіти: навчання в аспірантурі.

1.4. Придатність випускників до працевлаштування та подальшого навчання.

1.4.1. Придатність до працевлаштування: Магістр початкової освіти має право обіймати такі посади згідно з чинною редакцією Національного класифікатора України (КЛАСИФІКАТОР ПРОФЕСІЙ ДК 003:2010 із змінами, затвердженими наказом Міністерства економічного розвитку і торгівлі України від 4 березня 2016 року № 394 (зміни, затверджені наказом Міністерства економічного розвитку і торгівлі України від 4 березня 2016 року № 394, набувають чинності з 1 березня 2016 року), а саме:

- 2310.2 Асистент, викладач вищого навчального закладу;
- 2331 Вчитель початкових класів закладу загальної середньої освіти;
- 1210.1 Директор навчально-виховного закладу (закладу загальної середньої освіти, гімназії, інтернату тощо); заступники директора з навчальної, виховної, навчально-виховної, методичної, виробничої, навчально-методичної, навчально-виробничої роботи;
- 1210.1 Заступник директора з питань інформаційного забезпечення освітнього процесу,
- 2359.2 Педагог-організатор (електронного навчання); адміністратор сайту закладу освіти; сайту закладу освіти;
- 1229.1 Завідувач відділу (у складі управління освітою);
- 2320 Учитель української мови і літератури;
- 2320 Учитель англійської мови і літератури;

Сферою працевлаштування є установи та заклади, підпорядковані Міністерству освіти і науки України: вищі навчальні заклади різних форм власності, науково-дослідні інституції, заклади післядипломної освіти, загальноосвітні навчальні заклади.

1.4.2. Подальше навчання:

- навчання для розвитку та самовдосконалення в науковій та професійній сферах діяльності, а також інших споріднених галузях наукових знань: навчання на наступному PhD рівні (доктор філософії) у споріднених галузях наукових знань;
- освітні програми, дослідницькі гранти та стипендії (у тому числі і за кордоном), що містять додаткові освітні компоненти.

1.5. Викладання та оцінювання.

1.5.1. *Викладання та навчання:* Студентоцентроване і проблемно-орієнтоване навчання з набуттям компетентностей, достатніх для продукування нових ідей, розв'язання комплексних проблем у професійній галузі.

1.5.2. *Оцінювання:* Накопичувальна система, спрямована на опанування навчального навантаження з освітньої програми, що передбачає оцінювання здобувачів вищої освіти за всіма видами аудиторної та позааудиторної навчальної діяльності відповідно видів контролю навчального плану підготовки

2. Програмні компетентності

Інтегральна компетентність	Здатність розв'язувати комплексні проблеми в галузі освіти та дослідницько-інноваційної діяльності, що передбачає глибоке переосмислення наявних та створення нових цілісних знань та професійної практики
Загальні компетентності (ЗК)	<p>ЗК-1 Здатність виявляти національну й особистісну гідність, громадянську свідомість та активність, дбати про розвиток і функціонування громадянського суспільства; мати і відстоювати власну громадянську позицію незалежно від впливу політичних партій і різних конфесій.</p> <p>ЗК-2 Здатність володіти практичними способами пошуку наукової і професійної інформації.</p> <p>ЗК-3 Здатність вибудовувати соціальну взаємодію за</p>

	<p>принципами толерантності, безоціночності іншої особистості; вирішувати конфліктні ситуації і надавати підтримку в нових, проблемних і кризових ситуаціях.</p> <p>ЗК-4 Здатність використовувати інноваційні та цифрові технології в професійній діяльності.</p> <p>ЗК-5 Здатність до володіння культурою наукового дослідження в галузі освіти.</p> <p>ЗК-6 Здатність удосконалювати і розвивати свій інтелектуальний і загальнокультурний рівень; самостійно набувати і використовувати нові знання і уміння, безпосередньо не пов'язані зі сферою професійної діяльності.</p> <p>ЗК-7 Здатність проявляти ініціативу і приймати доцільні й відповідальні рішення в проблемних ситуаціях; діяти в нестандартних ситуаціях і нести соціальну й етичну відповідальність за прийняті рішення; будувати свою діяльність відповідно до моральних, духовних, етичних і правових норм, працюючи в команді.</p>
<p>Фахові компетентності спеціальності «Початкова освіта»</p>	<p>ФК-1 <i>Здатність здійснювати методичний супровід освітньої діяльності початкової школи та ЗВО:</i> здатність здійснювати інтеграцію педагогіки вищої школи, психології вищої школи та фахових методик у галузі початкової освіти, здатність використовувати досягнення психолого-педагогічної науки та практики в освітній діяльності; здатність ефективно використовувати на практиці знання основних освітніх парадигм моделювання навчально-виховного процесу в початковій школі та ЗВО, методів планування навчально-виховного процесу у початковій школі та освітнього процесу у вищій школі; здатність будувати відповідні моделі освітнього середовища, досліджувати їх для отримання нових моделей з метою поглибленого розуміння.</p> <p>ФК-2 <i>Здатність здійснювати адміністративно-управлінську діяльність:</i> здатність проводити експертизу освітнього середовища початкової школи і визначати адміністративні ресурси його розвитку; здатність розробляти концепції і програми розвитку початкової школи на підставі маркетингового дослідження в галузі ринку освітніх послуг; здатність здійснювати управлінську діяльність на засадах нормативно-організаційного, фінансово-господарського, правового механізмів діяльності початкової школи; здатність організувати внутрішньо-професійну та міжпрофесійну взаємодію вчителів початкової школи; здатність визначати й створювати умови, що сприяють підвищенню мотивації вчителів до ефективної педагогічної діяльності; здатність користуватися сучасними технологіями освітнього менеджменту; здатність використовувати індивідуальні та групові методи прийняття рішень в управлінні початковою школою та забезпечувати якість управління всіх сфер діяльності ЗОШ; здатність критично оцінювати себе та своїх одногрупників з метою особистісного й професійного</p>

	<p>розвитку.</p> <p>ФК-3 <i>Здатність здійснювати викладацьку діяльність у ЗВО:</i> здатність організовувати та здійснювати науково-педагогічну діяльність у вищій школі, ефективно застосовуючи основні педагогічні концепції та нормативно-регуляторні документи вищої освіти; здатність прогнозувати, проектувати та коригувати педагогічну комунікацію з іншими суб'єктами освітньо-виховного процесу ЗВО на засадах етики професійного спілкування, застосовуючи правила мовленнєвого етикету, здатність робити усні та письмові звіти, обговорювати наукові теми рідною та англійською мовами; здатність аналізувати синтезувати, оцінювати інформацію та формулювати висновки для різних типів педагогічних та управлінських задач; здатність здійснювати пошук науково-методичної літератури фахового спрямування, вміти її критично оцінювати та використовувати у власній викладацькій діяльності з метою підвищення професійної компетентності та освіти протягом життя.</p> <p>ФК-4 <i>Здатність здійснювати науково-дослідницьку діяльність:</i> здатність володіти системою науково-педагогічних категорій і методів їх використання з метою вирішення дослідницьких і практичних завдань навчання і виховання; здатність формулювати нові гіпотези та наукові задачі в галузі початкової освіти та методики навчання фахових дисциплін, вибирати належні напрями та відповідні методи для їх вирішення, беручи до уваги наявні ресурси.</p>
--	--

Програмні результати навчання спеціальності 013 «Початкова освіта»

<p>Знання та розуміння за спеціальністю</p>	<p><i>ПРН 1.</i> Розуміння педагогічних явищ та фактів у взаємозв'язку з соціальним, політичним і економічним контекстом.</p> <p><i>ПРН 2.</i> Знання основ психолого-педагогічних, методичних дисциплін, необхідних для розв'язання педагогічних, науково-методичних і організаційних завдань.</p> <p><i>ПРН 3.</i> Знання теоретико-методичних засад методики викладання фахових дисциплін початкової освіти у ЗВО, методики викладання педагогічних дисциплін та основні вимоги до науково-методичного забезпечення освітнього процесу у ЗВО; організовувати самостійну та науково-дослідницьку роботу студентів при вивченні педагогічних дисциплін та фахових методик.</p> <p><i>ПРН 4.</i> Знання інноваційних технологій підготовки та проведення різних форм організації занять у вищому навчальному закладі; методик вивчення особистості і колективу студентів, що необхідно для вибору оптимальної стратегії навчання і виховання.</p> <p><i>ПРН 5.</i> Знання сучасних освітніх технологій та інноваційних методик навчання, виховання та розвитку дитини молодшого шкільного віку</p>
--	--

Застосування знань та розумінь	<p><i>ПРН 11.</i> Здатність використовувати знання інноваційних технологій підготовки та проведення різних форм організації занять у вищому навчальному закладі; методик вивчення особистості і колективу студентів, що необхідно для вибору оптимальної стратегії навчання і виховання.</p> <p><i>ПРН 12.</i> Здатність інтегрувати принципи початкової освіти, компетентнісного та особистісно-орієнтованого підходу, суб'єкт-суб'єктної взаємодії тощо з сучасними інноваційними технологіями; здійснювати управління початковою освітою, організації навчального процесу за освітніми галузями; виховний процес у початковій школі</p> <p><i>ПРН 13.</i> Здатність розробляти і технологічно конструювати уроки різних типів, впроваджувати інноваційні технології, передбачати їх ефективність та оцінювати результативність.</p> <p><i>ПРН 14.</i> Здатність застосовувати різні форми, методи і засоби аналізу діяльності викладачів, учителів, закладів освіти; використовувати індивідуальні і групові прийоми прийняття конструктивних рішень щодо організації та управління колективною творчою діяльністю, враховуючи вітчизняний і зарубіжний досвід.</p> <p><i>ПРН 15.</i> Здійснювати суб'єкт-суб'єктну взаємодію й розвивальне міжособистісне педагогічне спілкування з дітьми молодшого шкільного віку, студентами та особистісно- і соціально зорієнтоване спілкування з колегами.</p>
Формування суджень	<p><i>ПРН 21.</i> Демонструвати уміння оперувати різними методами і засобами дослідницької діяльності педагога; володіти способами збору, систематизації та обробки інформації, інтерпретації отриманих результатів, вивчення та застосування педагогічної спадщини і досвіду роботи педагогів-новаторів, вміннями робити висновки.</p> <p><i>ПРН 22.</i> Має належний рівень професійної підготовки і загальної культури, а також гуманістичної спрямованості, особистісної відповідальності, здібності до співробітництва, творчого підходу до професійних справ.</p> <p><i>ПРН 23.</i> Володіє культурою мислення, знає його загальні закони, здатний у письмовій чи усній формі правильно оформити свої думки.</p>
Ресурсне забезпечення реалізації програми	
Кадрове забезпечення	<p>Якісний склад науково-педагогічних працівників, які здійснюють підготовку магістрів освітньо-професійної програми «Початкова освіта», відповідає ліцензійним умовам. Освітній процес забезпечують науково-педагогічні працівники кафедр академії, серед яких доктори, кандидати наук, професори, доценти, старші викладачі.</p> <p>Викладачі, що забезпечують реалізацію даної програми, мають відповідну базову освіту, необхідну кількість публікацій у фахових, наукометричних виданнях, беруть</p>

	активну участь у науково-практичних конференціях різного рівня (міжнародних, всеукраїнських, регіональних). Всі науково-педагогічні працівники проходять підвищення кваліфікації відповідно до укладених графіків.
Матеріально-технічне забезпечення	Матеріально-технічне забезпечення професійної підготовки магістрів освітньо-професійної програми «Початкова освіта» відповідає ліцензійним умовам. Освітній процес здійснюється в лабораторіях та спеціалізованих кабінетах, оснащених мультимедійним обладнанням.
Інформаційне та навчально-методичне забезпечення	Інформаційне та навчально-методичне забезпечення професійної підготовки магістрів освітньо-професійної програми «Початкова освіта» відповідає ліцензійним вимогам. Магістранти користуються фондами бібліотеки академії. Навчально-методичні комплекси дисциплін розроблені відповідно до вимог.

3. Перелік компонент освітньо-професійної програми та їх логічна послідовність

3.1. Перелік компонент освітньо-професійної програми

Код о/к	Компоненти освітньо-професійної програми (навчальні дисципліни, курсові проекти (роботи), практики, кваліфікаційна робота)	Кількість кредитів	Форма підсумкового контролю
Обов'язкові компоненти ОП			
ОК 1.	Правові основи діяльності вищої школи	3	залік
ОК 2.	Філософія освіти	3	екзамен
ОК 3.	Охорона праці в галузі	3	залік
ОК 4.	Педагогіка вищої школи	3	залік
ОК 5.	Психологія вищої школи	3	екзамен
ОК 6.	Педагогічні інновації в навчальному закладі	3	залік
ОК 7.	Психологія особистості	4	екзамен
ОК 8.	Нові технології навчання та виховання	4	екзамен
ОК 9.	Технологія вивчення галузі «Мова і література» у ЗВО	4	екзамен
ОК 10.	Технологія вивчення галузі «Математика» у ЗВО	3	залік
ОК 11.	Методологія та методи науково-педагогічних досліджень	3	залік
ОК 12.	Технологія вивчення галузі «Людина і світ» у ЗВО	4	екзамен
ОК 13.	Сучасні інформаційні технології	3	екзамен
ОК 14.	Методика викладання педагогіки у ЗВО	3	залік
ОК 15.	Курсова робота	3	залік
ОК 16.	Виробнича педагогічна практика	8	залік

ОК 17.	Атестація	8	екзамен
Загальний обсяг обов'язкових компонент:		65	
Вибіркові компоненти ОП			
ВБ 1.	Культура фахового мовлення	3	залік
ВБ 2.	Формування толерантності викладача ЗВО	3	залік
ВБ 3	Технологія цілісного педагогічного процесу	3	залік
ВБ 4	Управління навчально-виховним процесом у ЗВО	3	залік
ВБ 5	Методика виховної роботи у ЗВО	3	залік
ВБ 5	За самостійним вибором навчального закладу	10	залік
Загальний обсяг вибірових компонент:		25	
ЗАГАЛЬНИЙ ОБСЯГ ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ		90	

3.2. Структура освітньої програми

№ з/п	Код о/к	Назва компоненти освітньої програми (навчальні дисципліни, курсові проекти (роботи), практики, кваліфікаційна робота)	Тип компоненти
<i>I семестр</i>			
1.	ОК 2	Філософія освіти	Обов'язкова, цикл загальної підготовки
2	ОК 7	Психологія особистості	Обов'язкова, цикл загальної підготовки
3	ОК 8	Нові технології навчання та виховання	Обов'язкова, цикл професійної підготовки
4	ОК 10	Технологія вивчення галузі «Математика» у ЗВО	Обов'язкова, цикл професійної підготовки
5	ОК 12	Технологія вивчення галузі «Людина і світ» у ЗВО	Обов'язкова, цикл професійної підготовки
6.	ОК 13	Сучасні інформаційні технології	Обов'язкова, цикл професійної підготовки
7	ВБ 1	Культура фахового мовлення	Вибіркова, цикл професійної підготовки
8	ВБ 2	Формування толерантності викладача ЗВО	Вибіркова, цикл професійної підготовки
9	ВБ 5	Методика виховної роботи у ЗВО	Вибіркова, цикл професійної підготовки
10	ОК 16	Практика «Пробні заняття у ЗВО»	Обов'язкова, цикл загальної підготовки
<i>II семестр</i>			
11	ОК 3	Охорона праці в галузі	Обов'язкова, цикл загальної підготовки

12	ОК 4	Педагогіка вищої школи	Обов'язкова, цикл загальної підготовки
13	ОК 6	Педагогічні інновації в навчальному закладі	Обов'язкова, цикл загальної підготовки
14	ОК 8	Нові технології навчання та виховання	Обов'язкова, цикл професійної підготовки
15	ОК 9	Технологія вивчення галузі «Мова і література» у ЗВО	Обов'язкова, цикл професійної підготовки
16	ОК 12	Технологія вивчення галузі «Людина і світ» у ЗВО	Обов'язкова, цикл професійної підготовки
17	ОК 14	Методика викладання педагогіки у ЗВО	Обов'язкова, цикл професійної підготовки
18	ВБ 5	За самостійним вибором навчального закладу	Вибіркова, цикл професійної підготовки
19	ОК 15	Курсова робота	Обов'язкова, цикл професійної підготовки
20	ОК 16	Практика «Пробні заняття у ЗВО»	Обов'язкова, цикл загальної підготовки
21	ОК 16	Навчальна практика з підготовки до виховної роботи	Обов'язкова, цикл загальної підготовки
<i>III семестр</i>			
22	ОК 1	Правові основи діяльності вищої школи	Обов'язкова, цикл загальної підготовки
23	ОК 5	Психологія вищої школи	Обов'язкова, цикл загальної підготовки
24	ОК 9	Технологія вивчення галузі «Мова і література» у ЗВО	Обов'язкова, цикл професійної підготовки
25	ОК 11	Методологія та методи науково-педагогічних досліджень	Обов'язкова, цикл професійної підготовки
25	ВБ 3	Технологія цілісного педагогічного процесу	Вибіркова, цикл професійної підготовки
26	ВБ 5	За самостійним вибором навчального закладу	Вибіркова, цикл професійної підготовки
27	ОК 16	Асистентська практика	Обов'язкова, цикл професійної підготовки

3.3. Результати навчання та зміст навчальних дисциплін освітньої програми

Опис навчальної дисципліни

«ПРАВОВІ ОСНОВИ ДІЯЛЬНОСТІ ВИЩОЇ ШКОЛИ»

Навчальна дисципліна «Правові основи діяльності вищої школи» належить до циклу гуманітарних та соціально-економічних дисциплін згідно навчального плану підготовки фахівців.

Мета курсу – формування у майбутніх викладачів вищої школи оновлених правових знань і умінь з питань організації навчально-вихованого процесу, методичної роботи та наукової діяльності у вищій школі, їх застосування на практиці.

Завдання курсу є вивчення базових положень необхідних у їх повсякденній діяльності, розширення, систематизування правових знань студентів, отримання ними понять в процесі викладання дисципліни і самостійної роботи з питань нормативно-правових основ вищої освіти, які необхідні науково-педагогічному працівнику.

Предмет курсу: розкриття студентам знань про особливості законодавчого регулювання системи вищої освіти в Україні; визначення особливостей управління у сфері вищої освіти; обґрунтування понять щодо механізмів забезпечення якості вищої освіти та статусів учасників навчально-виховного процесу; ознайомлення з юридичними підвалинами прийняття до вишів та підготовки педагогічних та науково-педагогічних працівників.

Основний зміст дисципліни: Національне законодавство про вищу освіту. Законодавча база державної політики у галузі освіти. Право громадян на освіту. Основні принципи освіти. Структура та зміст Закону України «Про освіту». Основні принципи вищої освіти. Право громадян на здобуття вищої освіти. Закон України «Про вищу освіту» та Закон України «Про наукову та науково-технічну

діяльність» як основні нормативно-правові документи, що регулюють діяльність системи вищої освіти. Міжнародні документи у сфері вищої освіти. Болонська декларація «Про європейський простір у сфері вищої освіти» як правова основа процесу інтеграції України в європейський освітній простір. Структура вищої освіти. Система вищої освіти. Органи управління у галузі вищої освіти. Рівні акредитації вищих навчальних закладів. Типи вищих навчальних закладів. Національний вищий навчальний заклад. Правовий статус вищого навчального закладу. Принципи управління вищим навчальним закладом. Створення, реорганізація та ліквідація вищого навчального закладу. Керівник вищого навчального закладу. Колегіальні органи управління у вищому навчальному закладі. Вчена рада. Робочі та дорадчі колегіальні органи. Органи громадського самоврядування у вищих навчальних закладах. Студентське самоврядування у системі вищої освіти. Функції студентського самоврядування у вищому навчальному закладі.

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен **знати**: зміст основних документів, які визначають діяльність ЗВО; традиційні і новітні підходи до організації та ведення навчально-вихованого процесу у ЗВО; основні форми організації навчально-вихованого процесу у ЗВО, його зміст, організація, планування і проведення; основи організації і ведення методичної роботи та наукової діяльності у ЗВО і на кафедрі; організація планування і обліку навчальної, методичної, наукової та інших видів діяльності науково-педагогічних працівників у ЗВО, норми часу на їх виконання.

Уміти: реалізовувати у своїй педагогічній діяльності вимоги керівних документів з організації навчально-виховного процесу у ЗВО; використовувати прогресивні підходи до організації навчального процесу при викладанні своєї дисципліни; планувати свій робочий час, розробляти індивідуальний план роботи науково-педагогічного працівника на навчальний рік.

«ФІЛОСОФІЯ ОСВІТИ»

Мета та завдання навчальної дисципліни є навчити студентів визначати

пріоритети освіти, які впливають на формування духовності сучасної людини; сформувати у студентів сучасне діалектичне мислення, високі моральні якості і традиції, образ поведінки, почуття відповідальності за виконання громадянського обов'язку; сприяти ознайомленню студентів з внеском мислителів різних філософських шкіл та напрямків, у тому числі й українських філософів у розвиток філософії освіти.

Предмет курсу «Філософія освіти» полягає в сприянні створенню у студентів цілісного уявлення про головні проблеми та досягнення сучасних методологічних вчень світової, вітчизняної філософії освіти, історію її становлення, основні етапи і особливості розвитку філософії освіти.

Основний зміст дисципліни: Філософія освіти, її предмет та основні функції. Основні напрями філософії освіти у вирішенні педагогічних проблем. Цінності освіти. Головні пріоритети освіти. Філософські засади формування духовності сучасної людини. Філософія освіти і сучасна методологія науки: тенденції взаємозв'язку та взаємовпливу. Сучасні філософсько-методологічні засади систематизації основних предметів навчання і методів їх викладання. Філософсько-методологічні засади управління системою освіти та реформування такого управління.

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен

Знати:

1. Головні проблеми сучасних методологічних вчень світової та вітчизняної філософії освіти.
2. Досягнення світової та вітчизняної філософії освіти, її історію становлення, основні етапи і особливості розвитку філософії освіти.
3. Філософські засади формування духовності сучасної людини
4. Основні функції філософії освіти.

Уміти:

1. Самостійно аналізувати факти, явища та процеси які відбуваються в освітньому просторі.
2. Прогнозувати соціальні процеси в системі освіти.

3. Робити світоглядні і методологічні висновки на основі отриманих знань.

Бути ознайомленим:

1. Із внеском іноземних вчених у розвиток та модернізацію системи освіти.
2. З методологією та методикою наукового пізнання.

«ОХОРОНА ПРАЦІ В ГАЛУЗІ»

Мета вивчення дисципліни полягає у формуванні у майбутніх фахівців умінь та компетенцій для забезпечення ефективного управління охороною праці та поліпшення умов праці з урахуванням досягнень науково-технічного прогресу та міжнародного досвіду, а також в усвідомленні нерозривної єдності успішної професійної діяльності з обов'язковим дотриманням усіх вимог безпеки праці у конкретній галузі.

Завдання навчальної дисципліни: сформувати у студентів систему знань про організацію, зміст, принципи та методи управління системою національної освіти різних рівнів та ознайомити їх про основи охорони праці в галузі корекційної освіти; ознайомити майбутніх педагогів із системою загальних принципів побудови освіти в Україні.

Предмет навчальної дисципліни: актуальні соціально-економічні, нормативно-правові, організаційно-технічні і санітарно-гігієнічні питання охорони праці для конкретної галузі і сфери господарської, управлінської, економічної, невиробничої та науково-дослідної діяльності з урахуванням особливостей майбутньої професії і можливої первинної посади випускників, а також досягнень науково-технічного прогресу.

Зміст навчальної дисципліни: Міжнародні норми в сфері охорони праці. Основні законодавчі та нормативно-правові акти з охорони праці в галузі. Система управління охороною праці. Травматизм та професійні захворювання в галузі. Розслідування нещасних випадків. Спеціальні розділи охорони праці в галузі професійної діяльності. Актуальні проблеми охорони праці в наукових

дослідженнях. Основні заходи з пожежної безпеки та профілактики на галузевих об'єктах. Соціальне страхування від нещасного випадку та професійного захворювання на виробництві.

У результаті засвоєння дисципліни студенти повинні:

Знати: Основні поняття та принципи управління освітою, функції та структуру системи освіти в Україні, принципи керівництва навчально-виховною роботою школи, особливості внутрішкільного контролю, основні форми методичної роботи в школі, основні поняття передового педагогічного досвіду.

Уміти: планувати внутрішкільну роботу (перспективне планування, річне планування, поточне планування); застосовувати різні види та методи внутрішкільного контролю; застосовувати різні види та методи поширення передового педагогічного досвіду та наукової організації педагогічної праці; застосовувати нормативно-правові документи діяльності закладів освіти у поточній роботі.

«ПЕДАГОГІКА ВИЩОЇ ШКОЛИ»

Мета навчальної дисципліни: дослідження закономірностей розвитку, виховання і навчання студентів і розробка на цій основі шляхів удосконалення процесу підготовки кваліфікованого спеціаліста.

Завдання навчальної дисципліни: проаналізувати соціально-історичні характеристики системи вищої освіти; охарактеризувати зміст, форми і методи навчання, розвитку і виховання студентів у вищому навчальному закладі; розкрити студентам значення методів контролю і оцінки успішності на основі системного підходу; розкрити майбутнім фахівцям значення педагогічних закономірностей.

Предмет навчальної дисципліни: навчально-виховний процес та процес професійної підготовки спеціаліста, культурної еліти сучасного суспільства; вивчення закономірних зв'язків, які існують між розвитком, вихованням та навчанням у ЗВО; розробка на цій основі методологічних, теоретичних

і методичних проблем становлення сучасного висококваліфікованого спеціаліста у будь-якій галузі матеріального чи духовного виробництва.

Основний зміст дисципліни: Загальні основи педагогіки вищої школи; предмет і завдання педагогіки вищої школи; основи формування педагогічної системи ЗВО: стандарти, характеристики, категорії, прогнозування, моделі; методологічне підґрунтя педагогіки вищої школи; методика і методи педагогічного дослідження; педагогічний процес у вищій школі; теорія і практика освіти; Болонський процес і освіта в Україні; дидактика вищої школи; поняття дидактики вищої школи; дидактичні системи та дидактичні технології у вищій школі; види і стилі навчання; зміст освіти у вищих навчальних закладах; закони та закономірності навчання; принципи навчання.

*У результаті засвоєння навчальної дисципліни студенти повинні **знати:*** сучасні філософські засади педагогічної діяльності; методи науково-педагогічних досліджень у вищій школі; сутність, структуру та особливості процесу навчання у вищій школі; сучасні моделі, організаційно-методичні форми навчання студентів; базові цінності орієнтації педагога;

Уміти: визначати, планувати структуру змісту навчального заняття; самостійно проводити лекційні, семінарсько-практичні заняття; організовувати спілкування зі студентами; застосовувати методи науково-педагогічного дослідження.

«ПСИХОЛОГІЯ ВИЩОЇ ШКОЛИ»

Мета навчальної дисципліни: оволодіти знаннями в галузі теорії та практики психології вищої школи, набути психологічні компетенції для результативної педагогічної діяльності у вищому навчальному закладі; опанувати знаннями про психологічні особливості професійного становлення особистості студента та викладача у вищій школі.

Завдання навчальної дисципліни:

- інтеграція, систематизація психологічних знань про психологічні механізми підвищення ефективності організації навчального процесу у вищій школі;

- вивчення умов забезпечення ціннісно-особистісного самовизначення педагогів і студентів у педагогічній взаємодії;

- формування професійного мислення студентів, набуття ними досвіду творчого використання психологічних знань у розв'язанні конкретних завдань навчально-професійної та майбутньої педагогічної діяльності.

Предмет навчальної дисципліни: особистість викладача та студента в їхній розвивальній педагогічній взаємодії.

Основний зміст дисципліни: психологія вищої школи, її предмет, завдання та методи; загальна психологічна характеристика студентського віку; професійне становлення особистості студента як майбутнього фахівця з вищою освітою; психологія студентської групи; психологічні засади управління навчальним процесом у вищій школі; психологічний аналіз учіння студентів; психологія педагогічної взаємодії викладача зі студентами; психологія особистості та діяльності викладача вищої школи.

У результаті вивчення навчальної дисципліни студенти повинні **знати:** історію становлення психології вищої школи, її дослідників, основні категорії та міждисциплінарні зв'язки психології вищої школи; психологічні особливості учіння студентів; етапи розвитку студентської групи та психологічні особливості формування студентського колективу; психологічні основи науково-педагогічної діяльності викладачів; особливості становлення особистості майбутнього викладача.

Уміти: використовувати в навчальному процесі знання фундаментальних основ та сучасних досліджень з психології вищої школи; проводити психологічний аналіз педагогічних явищ і процесів; на основі психологічних знань і, враховуючи індивідуально-психологічні особливості студентів, обирати найбільш оптимальні способи взаємодії у навчально-виховному процесі; забезпечувати стимулювання навчальної діяльності студентів; порівнювати

й узагальнювати психологічні явища, що породжуються умовами навчально-виховного процесу.

«ПЕДАГОГІЧНІ ІННОВАЦІЇ В НАВЧАЛЬНОМУ ЗАКЛАДІ»

Мета навчальної дисципліни – забезпечення професійної компетентності педагога на засадах формування у студентів (магістрантів) системи знань, умінь і навичок з педагогічної інноватики, сутності інноваційних процесів в освіті, педагогічних інновацій та усвідомлення необхідності застосування інноваційних технологій у процесі розвитку освіти; забезпечення професійної компетентності педагога на засадах формування у студентів (магістрантів) системи знань з основ проектного менеджменту та умінь і навичок з управління педагогічними проектами.

Завдання навчальної дисципліни – розкрити поняттєво-термінологічний апарат розвитку інноваційної діяльності; класифікувати напрями інноваційної діяльності в умовах ступеневої освіти; розкрити студентам значення методичного забезпечення проектної діяльності у навчальному закладі.

Зміст навчальної дисципліни: Педагогічна інноватика у системі наукового знання. Сутність та специфіка сучасних педагогічних інновацій. Інноваційні процеси в освіті. Освітні інноваційні технології. Інноваційна діяльність педагога. Теоретичні основи проектної діяльності в освіті. Сучасні технології управління педагогічними проектами. Методичне забезпечення проектної діяльності у навчальному закладі

Наприкінці опанування курсу студент повинен:

Знати: основи педагогічної інноватики як напряму педагогічної науки, закономірностей перебігу інноваційних процесів, їх видів та основ управління ними; схему аналізу змісту інноваційних педагогічних технологій та створення умов для їх реалізації; теоретичні та методичні основи управління педагогічними проектами.

Вміти: забезпечувати науково-методичний супровід інноваційної педагогічної діяльності; самостійно визначати інноваційні тенденції розвитку

сучасної освіти та аналізувати інноваційні концепції в освіті; прогнозувати перебіг інноваційних процесів та результативність педагогічних інновацій; застосовувати знання з педагогічної інноватики у професійній діяльності; адаптуватись до інновацій, оцінювати накопичений досвід інноваційної; самостійно розробляти моделі проектів, обґрунтовувати їх та реалізувати, розподіляти ресурси, прогнозувати ризики та здійснювати моніторинг проектної діяльності; оцінювати освітні проекти (за критеріями та показниками).

«ПСИХОЛОГІЯ ОСОБИСТОСТІ»

Мета навчальної дисципліни: ознайомлення студентів з основними визначеннями особистості, методами її дослідження і оцінки, психодинамічним, гуманістичним, біхевіоральним, когнітивним і вітчизняними науковими школами.

Завдання навчальної дисципліни: формування наукових понять про психологію особистості в рамках категорії “Я”; поглиблення знань про власні психічні процеси, відносини з іншими людьми, індивідуальні особливості, здатності особистості до рефлексії, аналізу слабких та сильних власних рис; стимулювання потреби у самопізнанні, як основи подальшого саморозвитку та самовдосконалення, вміння поєднувати власний життєвий досвід з теоретичними знаннями в процесі виконання практичних завдань; розширення рефлексивного досвіду студентів; розвиток психологічної культури майбутніх фахівців, вміння поєднувати власний життєвий досвід з теоретичними знаннями; опанування методів саморегуляції; вироблення свідомої активної громадянської позиції.

Предмет навчальної дисципліни: формування уявлення про поняття «індивід», «індивідуальність» і «особистість»; сучасні та класичні психологічні теорії особистості; психологічні особливості соціалізації особистості.

Основний зміст дисципліни: Вступ у психологію особистості. Методи дослідження в психології особистості. Сучасні психологічні теорії особистості.

Класичні психологічні теорії особистості. Психоаналітична теорія: Аналітична теорія особистості: Індивідуальна теорія особистості. Гуманістичний напрямок в теоріях особистості. Когнітивний напрямок. Теорії особистості в радянській психології. Формування та соціалізація особистості. Спрямованість особистості. Самосвідомість.

В результаті вивчення дисципліни студент повинен

Знати:

- співвіднесення понять «індивід», «індивідуальність» і «особистість»;
- основні напрямки у зарубіжних та вітчизняних теоріях особистості;
- зміст певних теорій особистості у межах кожного з вивчених напрямків;
- методи дослідження і оцінки особистості;
- психологічні особливості розвитку особистості молодшого школяра.

Вміти:

- орієнтуватися в літературі з психології особистості;
- користуватися основними методиками психодіагностики особистості;
- проводити аналіз виникнення теорії особистості та її основні характеристики;
- застосовувати методи вивчення особистості для вирішення конкретних питань;
- застосовувати ті дані теорії особистості, які відповідають сучасним умовам життя.

«НОВІ ТЕХНОЛОГІЇ НАВЧАННЯ ТА ВИХОВАННЯ»

Мета курсу – формування базових професійно-педагогічних знань, умінь та навичок, що забезпечують теоретичну і практичну підготовку майбутнього викладача до розробки та використання нових педагогічних технологій.

Завдання навчальної дисципліни: ознайомити студентів з науковими основами технологічного підходу в освіті; ознайомити студентів з історією розвитку освітніх технологій; ознайомити студентів з сучасним станом розвитку технологічного підходу в педагогіці.

Предмет навчальної дисципліни: ознайомлення студентів з правилами використання засобів сучасних технологій при розв'язуванні педагогічних завдань та застосування їх в науковій і професійній діяльності.

Зміст навчальної дисципліни: Передумови розвитку освітніх технологій. Етапи розвитку технологічного підходу. Предмет та завдання освітніх технологій. Принципи розробки педагогічних технологій. Вальдорфська педагогіка. Технологія розвивального навчання. Технологія групової навчальної діяльності. Технологія формування творчої особистості

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен **знати:** історію виникнення технологічного підходу; сутність технологічного підходу в освіті; найбільш поширені відомі освітні технології; провідні сучасні педагогічні технології; перспективи розвитку освітніх технологій в Україні та за її межами.

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен **вміти:** чітко орієнтуватися у провідних тенденціях щодо впровадження освітніх технологій, що використовуються під час організації навчального процесу; аналізувати та виокремлювати основні ідеї інноваційних технологій навчання та виховання; моделювати нові технології навчання та виховання на основі окремих елементів загальновідомих освітніх технологій.; формувати індивідуальний методичний комплекс прийомів щодо упровадження відомих авторських педагогічних технологій для розв'язання традиційних та нових завдань професійної педагогічної діяльності.

«ТЕХНОЛОГІЯ ВИВЧЕННЯ ГАЛУЗІ «МОВА І ЛІТЕРАТУРА» У ЗВО»

Мета навчальної дисципліни – оволодіння майбутніми вчителями сучасними освітніми технологіями, розуміння закономірностей формування знань, умінь і навичок у молодших школярів з мови та літературного читання.

Завдання курсу:

– підготувати майбутніх учителів початкових класів до педагогічної діяльності в умовах реформування сучасної початкової школи, реалізації концепції мовної та літературної освіти в Україні;

– забезпечити засвоєння студентами системи теоретичних знань і практичних умінь і навичок, які допоможуть їм формувати в учнів комунікативну та читацьку компетентність, виховувати свідомих громадян України;

– навчати студентів співвідносити теоретичні знання з практичними потребами сучасної початкової школи, втілювати нові методичні ідеї в практику вивчення рідної словесності;

– розвивати у студентів пізнавальні інтереси, прагнення до удосконалення своєї професійної підготовки, уміння працювати з навчально-методичною літературою;

– формувати у майбутніх учителів дослідницькі навички, розвивати вміння проводити самостійні наукові пошуки й експериментальні дослідження.

Предмет навчальної дисципліни полягає в оволодінні педагогічними технологіями навчання української мови і літературного читання у початковій школі.

Зміст навчальної дисципліни: Технологічність методики початкового навчання як чинник її модернізації. Сучасні педагогічні технології. Концептуальні засади педагогічних технологій, які модернізують традиційну систему навчання. Основні вимоги до сучасного уроку української мови у початковій школі. Особистісно орієнтований підхід у навчанні. Формування комунікативної компетентності. Використання інноваційних педагогічних технологій на уроках української мови. Основні вимоги до сучасного уроку

літературного читання. Формування ключових і предметних компетентностей на уроках літературного читання. Технологія організації навчальної проектної діяльності. Технології раннього та інтенсивного навчання. Технологія розвитку критичного мислення. Технологія розвитку творчої особистості.

Вивчаючи курс студенти повинні **знати**:

– основні концептуальні засади мовної та літературної освіти в Україні, ідеї, закладені в змісті та структурі чинних програм з української мови та літературного читання для загальноосвітніх навчальних закладів;

– особистісні орієнтації педагогічного процесу;

– активізації та інтенсифікації діяльності учнів, ефективність управління та організації навчального процесу;

– практичне удосконалення та реконструювання мовного змісту навчального матеріалу;

– моделювання і конструювання навчального процесу на основі використання інноваційних технологій навчання молодших школярів рідної мови.

Студенти повинні **вміти**:

– визначати завдання навчання, виховання і розвитку молодших школярів в різних технологічних системах навчання їх рідної мови та літератури;

– розробляти структурні компоненти власної навчальної діяльності і завдання, що розв'язуються у ході їх реалізації;

– вибирати найбільш раціональну послідовність різних видів співпраці вчителя і учнів;

– визначати оптимальні технологічні засоби для реалізації завдань навчання, виховання і розвитку молодших школярів;

– аналізувати вибір методів і засобів контролю, визначати критерії та показники ефективності навчальної роботи учнів;

– вибирати засоби стимулювання та оцінювання результатів діяльності учнів початкової школи.

«ТЕХНОЛОГІЯ ВИВЧЕННЯ ГАЛУЗІ «МАТЕМАТИКА» У ЗВО»

Мета навчальної дисципліни – оволодіння майбутніми викладачами ЗВО методикою застосування сучасних навчальних технологій для подальшого використання в практичній діяльності (зокрема при викладанні освітньої галузі "Математика").

Основними **завданнями курсу** є:

- ознайомлення студентів з концептуальними і теоретичними положеннями про сучасні навчальні технології в початковій школі;
- підготовка студента до моделювання лекції, практичного і лабораторного заняття за різними навчальними технологіями;
- формування практичних умінь і навичок використання сучасних навчальних технологій під час викладання предмету „Теоретичні основи початкового курсу математики” в вищій школі;
- формування рефлексивної позиції, яка орієнтує викладача на усвідомлення і аналіз власної діяльності, на педагогічну творчість, самостійну дослідницьку діяльність.

Предмет навчальної дисципліни: ознайомлення з концептуальними положеннями курсу; вивчення теоретичних основ з підготовки фахівців з метою подальшого використання їх в практичній діяльності; опанування можливостями сучасних педагогічних технологій в роботі.

Основний зміст дисципліни: Методика вивчення основних навчальних тем курсу «Теоретичні основи початкового курсу математики». Методика проведення практичних занять з навчального курсу «Математика». Контроль знань студентів з навчального курсу «Математика». Основні питання, які вивчаються в навчальній дисципліні «Методика вивчення математики в початковій школі». Методика організації діяльності майбутніх вчителів під час проходження ними педагогічної практики. Роль та місце спецкурсів математичного змісту для формування майбутнього вчителя.

Згідно з вимогами освітньо-професійної програми студенти повинні **знати:**

- технології вивчення галузі "Математика" у ЗВО;
- методичку особистісної орієнтації педагогічного процесу, активізації та інтенсифікації діяльності;
- засоби ефективності управління та організації навчального процесу;
- методи практичного удосконалення та реконструювання математичного змісту навчального матеріалу;
- моделювання і конструювання навчального процесу на основі використання інноваційних технологій навчання молодших школярів математики.

Студенти повинні *вміти*:

- визначати завдання навчання, виховання і розвитку студентів з різних технологічних системах навчання їх математики;
- розробляти структурні компоненти власної навчальної діяльності і завдання, що розв'язуються з ході їх реалізації;
- вибирати найбільш раціональну послідовність різних видів співпраці;
- визначати оптимальні технологічні засоби (методи, форми та ін.) для реалізації завдань навчання, виховання і розвитку студента;
- аналізувати вибір методів і засобів контролю, визначати критерії та показники: ефективності навчальної роботи студентів;
- вибирати засоби стимулювання та оцінювання результатів діяльності студентів у процесі вивчення галузі «Математика» у ЗВО.

«МЕТОДОЛОГІЯ ТА МЕТОДИ НАУКОВО-ПЕДАГОГІЧНИХ ДОСЛІДЖЕНЬ»

Мета навчальної дисципліни - забезпечення умов для формування дослідницької культури педагога-дорадника та викладача загальнопедагогічних дисциплін.

Завдання навчальної дисципліни: студенти повинні оволодіти наукознавчими знаннями, опанувати сучасну методологічну і методичну базу наукової творчості, засвоїти систему інформаційного забезпечення науково-

педагогічних досліджень, планування, здійснення та аналізу результатів науково-педагогічних досліджень.

Предмет навчальної дисципліни: ознайомлення студентів із засадами організації наукових досліджень в Україні; з сучасною методологією наукових досліджень; ознайомлення з особливостями вибору напрямів наукових досліджень та визначенням етапів науково-дослідної роботи; характеристика засад інформаційного забезпечення науково-дослідної роботи; розкриття методів проведення теоретичних та експериментальних досліджень; визначення особливостей оформлення результатів наукової роботи.

Зміст навчальної дисципліни: Науковознавчі основи наукових досліджень. Методологічні засади науково-педагогічних досліджень. Методи науково-педагогічних досліджень та їх класифікація. Інформаційне забезпечення науково-педагогічних досліджень. Підготовка, організація, оформлення та захист науково-педагогічного дослідження.

Для засвоєння дисципліни студенти використовують знання, вміння, навички, сформовані в ході вивчення таких дисциплін: «Педагогіка», «Психологія» тощо.

Засвоєння цієї дисципліни є необхідною основою для подальшого проходження педагогічної практики, підготовки курсових проектів і випускних кваліфікаційних робіт.

У результаті вивчення дисципліни студент мусить **знати:** методологію педагогічних досліджень проблем освіти; способи психологічного та педагогічного вивчення учнів; роль науки і психолого-педагогічних досліджень у розвитку суспільства і сфери освіти; основи організації дослідно-експериментальної та дослідницької роботи у сфері освіти.

Вміти: використовувати методи психологічної та педагогічної діагностики для вирішення професійних завдань; проектувати навчально-виховний процес з використанням сучасних технологій, що відповідатимуть загальним і специфічним закономірностям та особливостям вікового розвитку особистості; коректно виражати, аргументовано обґрунтовувати положення

предметної сфери знань; визначати та формулювати дослідницькі завдання; інтерпретувати результати дослідження, адаптувати інформацію для адресата;

володіти: способами здійснення психолого-педагогічної підтримки та супроводу; способами проектної й інноваційної діяльності в освіті; аналітичними та дослідницькими вміннями; формами та методами наукового пізнання, методами пошуку, обробки та використання наукової інформації; методами психолого-педагогічного дослідження, вміннями обробки та якісного аналізу експериментальних даних.

«ТЕХНОЛОГІЯ ВИВЧЕННЯ ГАЛУЗІ «ЛЮДИНА І СВІТ» У ЗВО»

Мета вивчення курсу - комплексне вивчення освітніх технологій з ціллю ефективного застосування при вивченні освітньої галузі «здоров'я і фізкультура»; засвоєння узагальнених та емпіричних уявлень і понять, які відбивають основні властивості та закономірності реального світу, місце в ньому людини; розширюють і систематизують соціальний та пізнавальний досвід.

Основними його **завданнями:** є ознайомлення магістрантів з новими підходами щодо визначення поняття «освітні технології», їх класифікаціями та структурами; аналіз спільних рис теорії, технології та методики навчання; вироблення уміння адаптувати зміст технології, виділяти переваги, недоліки та умови її ефективності; формування вміння аналізувати навчальний процес з позицій його технологізації; обґрунтування програм, підручників; вироблення методів, методичних прийомів та організаційних форм навчання відповідно до завдань та змісту дисципліни; визначення вимог щодо підготовки майбутнього фахівця як викладача; вироблення вміння знаходити, отримувати, систематизувати, письмово оформляти і використовувати інформацію з усних, друкованих і електронних джерел; оволодіння способами відкритого професійного мислення; формування у магістрів уміння будувати лекційні, практичні, лабораторні заняття відповідно до їх мети, змісту і місця в системі занять з курсу; розширення знань про єдиний процес розвитку, що охоплює

живу, неживу природу та суспільство; ознайомлення студентів з новітніми ідеями та гіпотезами, точками зору на важливіші питання сучасного суспільствознавства; формування власної світоглядної позиції студента, що дає змогу успішної професійної діяльності та позитивної соціальної адаптації, вихованні соціальної компетентності, світоглядної толерантності.

Предметом дисципліни є ознайомлення з концептуальними положеннями курсу; творче використання ідей для ефективної підготовки і функціонування вчителя початкових класів.

Основний зміст дисципліни: Державний стандарт початкової загальної освіти та його реалізація на сучасному етапі розвитку освіти. Формування готовності майбутніх вчителів початкових класів до викладання галузі та формування екологічного мислення у ЗВО. Навчальні технології на уроках громадянської освіти. Особливості змісту педагогічної технології "Будинок вільної дитини по М.Монтессорі. Методика застосування комп'ютерно-інформаційних технологій навчання на уроках. Особливості застосування інноваційних технологій відповідно до змісту та завдань галузі «Людина і світ».

Працюючи над вивченням курсу студенти мають **знати**: специфічні особливості змісту освітньої галузі; принципи формування відносин в соціальному і природному середовищі; особливості та методику екологічного виховання молоді; провідні світоглядні ідеї, положення, що складають основу у системі світорозуміння, визначають ставлення людини до природи, суспільства, самої себе; психолого-педагогічні умови забезпечення «ситуації успіху» та навчання в умовах гуманізації педагогічного процесу; фізіологічні особливості людини.

Студенти повинні **вміти** : проводити практичні та лабораторні заняття з використанням інноваційних технологій; самостійно здійснювати науково-пошукову роботу; визначати педагогічні (освітні, навчальні, розвивальні та виховні) цілі в реальних педагогічних ситуаціях; добирати ефективні прийоми організації пізнавальної діяльності молодших школярів в рамках сучасних освітніх технологій; вибирати оптимальні методи та методичні прийоми

навчання з метою ефективного досягнення дидактичних цілей у конкретних педагогічних ситуаціях цілісного процесу засвоєння знань та ціннісних орієнтирів галузі; встановлювати взаємозв'язки між різними формами організації процесу навчання та виховання в межах курсу та Державних стандартів освітньої галузі «Людина і світ» в початкових класах; розробляти методику організації і проведення уроків громадянської освіти всіх типів, розробляти їх детальні конспекти, робити аналіз незалежно від типу уроку; розробляти плани-конспекти уроків та занять» із використанням інтерактивних технологій; застосовувати на практиці набуті знання з теорії і технології викладання освітньої галузі.

«СУЧАСНІ ІНФОРМАЦІЙНІ ТЕХНОЛОГІЇ»

Мета навчальної дисципліни: підготовка студентів до використання у навчально-виховній діяльності загальноосвітніх шкіл, шкіл-інтернатів новітніх інформаційних технологій на основі застосування автоматизованих комплексів і систем для інформування, навчання, виховання та створення інформаційного корекційно-розвивального середовища в спеціальних закладах освіти.

Завдання навчальної дисципліни: навчити студентів самостійно працювати на комп'ютерах, застосовувати сучасні автоматизовані інформаційні системи для вирішення різноманітних задач в режимі загального користування

Предмет навчальної дисципліни: інформатизація системи освіти як одна з ланок загального процесу розвитку суспільства, підвищення ефективності навчання завдяки розширенню обсягів інформації та вдосконалення методів її застосування, особливості використання НІТ в особистій професійній діяльності педагога та навчально-виховному процесі.

Основний зміст дисципліни: Предмет, завдання та методологічні основи курсу. Засоби інформатизації в корекційній педагогіці та їх можливості. Апаратна складова комп'ютера. Історія розвитку ЕОМ та ПЕОМ. Файли. Файлова система. Інформація, її види, характеристика. Системне програмне забезпечення. Прикладне програмне забезпечення. Дистанційна освіта.

Комп'ютерна мережа та інтернет. Звукові та екранно-звукові засоби навчання. Створення та використання мультимедійних презентацій та ПЗ спеціального призначення у навчальному процесі спеціальних закладів для дітей із порушеннями розвитку .

Наприкінці опанування курсу студент повинен:

Знати: історію розвитку інформатики; сучасний стан і напрямки розвитку комп'ютерної техніки та спеціальних програмних засобів освіти; основи сучасних інформаційних технологій; основи створення інформаційних систем; бути впевненим користувачем ПК.

Уміти: користуватися програмним інструментарієм інформаційної технології для: роботи з документами і текстами; роботи з даними, наведеними у табличній формі; працювати з сучасним програмним забезпеченням загального призначення; працювати в умовах загрози зараження системного ПЗ вірусами; мати уяву про роботу в локальній і глобальній комп'ютерних мережах, навички роботи електронною поштою та засобами online-комунікації.

«МЕТОДИКА ВИКЛАДАННЯ ПЕДАГОГІКИ У ЗВО»

Мета викладання дисципліни: формування знань магістрантів про закономірності, закони, принципи, форми, методи, прийоми викладання теоретичного та практичного курсу «Педагогіка» в умовах вищої педагогічної школи.

Предметом вивчення навчальної дисципліни є спеціальні професійні компетенції, необхідні для успішного виконання відповідних функцій та типових задач діяльності викладача загальнопедагогічних дисциплін.

Завдання курсу полягають у: ознайомленні магістрантів з концептуальними теоретичними положеннями викладання педагогічних дисциплін; засвоєнні магістрантами методичних основ проектування змісту і технологій викладання загальнопедагогічних дисциплін; набутті майбутніми викладачами загальнопедагогічних дисциплін практичних умінь і навичок

організації педагогічної підготовки фахівців для системі профільної та непрофільної багатоступеневої професійної освіти.

Зміст дисципліни включає: Предмет, мета, завдання вивчення курсу «Методика викладання педагогіки у ЗВО». Особливості навчально-методичного забезпечення курсу «Педагогіка». Створення навчально-методичного комплексу дисципліни «Педагогіка». Основні форми організації навчального процесу в системі вивчення курсу «Педагогіка»: лекція, семінар, практикум, екскурсія-спостереження. Організація самостійної роботи студентів при вивченні курсу «Педагогіка», активізація їх навчально-пізнавальної діяльності в процесі навчання. Методичні рекомендації до викладання розділу «Загальні основи педагогіки»: аналіз змісту та особливостей вивчення. Методичні рекомендації до викладання розділу «Теорія виховання»: аналіз змісту та особливостей вивчення. Методичні рекомендації до викладання розділу «Дидактика»: аналіз змісту та особливостей вивчення. Методичні рекомендації до викладання розділу «Школознавство»: аналіз змісту та особливостей вивчення. Особливості формування педагогічних знань та умінь студентів у процесі проходження педагогічної практики.

У результаті вивчення курсу студенти мають **знати**: сутність педагогіки як науки та навчальної дисципліни в системі підготовки вчителя; особливості та вимоги до створення навчально-методичного забезпечення курсу «Педагогіка» в умовах вищої школи; теоретичні основи щодо організації навчального процесу при викладанні «Педагогіки»; шляхи активізації пізнавальної діяльності студентів у процесі вивчення педагогіки; особливості та специфіку викладання окремих розділів педагогіки.

У результаті вивчення курсу студенти мають **вміти**: підбирати на основі аналізу зміст лекційного чи семінарського заняття з курсу «Педагогіка»; розробляти структуру лекційних занять та семінарських занять з курсу «Педагогіка»; здійснювати систему оцінювання педагогічних знань, умінь та навичок студентів у процесі вивчення курсу «Педагогіка» в умовах ЗВО

«КУЛЬТУРА ФАХОВОГО МОВЛЕННЯ»

Мета курсу – сформувати національно-мовну особистість.

Завдання курсу: ознайомити студентів з нормами сучасної української мови в професійному спілкуванні, з основними вимогами до складання та оформлення професійних документів, навчити їх професійного мовлення, збагатити словник термінологічною, фаховою лексиною; підвищити загальномовний рівень майбутніх фахівців, формувати практичні навички ділового усного і писемного спілкування в колективі, розвивати комунікативні здібності.

Предметом вивчення практичного курсу є мова фахової галузі. Тому велика увага під час вивчення всіх тем приділяється засвоєнню мовних стереотипів комунікацій певного фаху. Робота над культурою мови студентів проводиться з урахуванням двох аспектів: підвищення загальномовної культури майбутніх спеціалістів та їх фахової мовної культури.

Зміст навчальної дисципліни: Українська мова. походження, розвиток і функціонування. Комунікативні ознаки культури мовлення. Етикет ділового (усного й писемного) мовлення. Сучасний документ: норми, правила, варіанти. Труднощі української словозміни і словопоєднання.

Після вивчення курсу студент повинен *знати*: особливості стилів та жанрів сучасної української літературної мови.; основні умови ефективного мовленнєвого спілкування, композицію публічного виступу; прийоми мислення, вимоги до мовлення і мислення, як правильно читати й осмислювати прочитане; сутність, види, завдання етики ділового спілкування, етичні норми та нормативи; мову професії, термінологію свого фаху, джерела поповнення лексики сучасної української літературної мови; особливості використання багатозначних слів, паронімів та омонімів у професійному мовленні, правила написання складноскорочених слів, аббревіатур, географічних скорочень; синтаксичні аспекти професійного мовлення, основні форми викладу матеріалу, структуру речень і словосполучень,

Студент повинен *вміти*: здійснювати регламентування спілкування, застосовувати орфоепічні та акцентологічні норми української літературної мови в усному спілкуванні, доречно використовувати моделі звертання, привітання, ввічливості; володіти різними видами усного спілкування; готуватися до публічного виступу; знаходити в тексті й доречно використовувати в мовленні власне українську та іншомовну лексику, термінологічну лексику та виробничо-професійні, науково-технічні професіоналізми; користуватися словником іншомовних слів, термінологічними словниками та довідковою літературою; знаходити в тексті і доречно використовувати у професійному мовленні синоніми, пароніми, омоніми; користуватися різними видами словників; перекладати тексти українською мовою, використовуючи термінологічні двомовні словники, електронні словники; правильно записувати числівники та цифрову інформацію у професійних текстах; узгоджувати числівники з іменниками; правильно використовувати найпоширеніші дієслівні форми у професійному спілкуванні; користуватися додатковою літературою; правильно вживати прийменникові конструкції у професійних текстах, перекладати прийменникові конструкції українською мовою; користуватися довідковою літературою.

«ФОРМУВАННЯ ТОЛЕРАНТНОСТІ ВИКЛАДАЧА ЗВО»

Мета навчальної дисципліни – формування у майбутніх педагогів ґрунтовних теоретичних знань про комунікативну культуру, її зміст, структуру і функціональний склад та ораторське мистецтво як галузь сучасного мовленнєвого впливу; озброєння студентів сучасними теоріями з конфліктології, розуміння поняття «педагогічного конфлікту» та можливостей його вирішення, розвиток умінь застосовувати набуті знання у профілактиці і вирішенні конфліктів у всіх сферах життєдіяльності людини.

Головними *завданнями* вивчення дисципліни є: розкрити сучасні характеристики поняття «толерантність» як складника професійної компетентності студента; розкрити сутність та шляхи формування

комунікативної культури педагога та специфіку ораторської промови у педагогічній діяльності; сформувати знання про сутність конфлікту як феноменального явища суспільного розвитку, його структуру, функції, типи; ознайомити зі специфічними особливостями педагогічного конфлікту та механізмами його виникнення в соціально-педагогічному середовищі, у тому числі й вузівському; здійснити аналіз основних конфліктогенів у педагогічному процесі вищої школи; проаналізувати різні способи вирішення педагогічних конфліктів; виробити вміння прогнозувати виникнення педагогічного конфлікту, конструктивно його вирішувати, а також ефективно управляти конфліктом у педагогічному процесі.

Предмет курсу: допомогти студентам оволодіти різноманітними технологіями виховання толерантності; розкрити перед студентами важливість конфліктних ситуацій у педагогічній діяльності; та правила відбору адекватних інструментів профілактики й запобігання їх виникненню.

Зміст навчальної дисципліни: Сутність та шляхи формування комунікативної культури педагога-дорадника. Специфіка ораторської промови у педагогічно-дорадчій діяльності. Сутність педагогічного конфлікту та його структура. Види педагогічних конфліктів. Стратегії управління педагогічними конфліктами.

Після вивчення курсу студент повинен **знати**: сутність характеристик комунікативної культури як важливого компонента загальної та професійно-педагогічної культури викладача; особливостей комунікативної діяльності, її структури, рівнів, функціонального складу; загальні норми та правила комунікативної культури; основні теоретичні підходи до визначення сутності і складових конфлікту; типологію конфлікту, його зміст, класифікацію, структуру, динаміку та функції; причини виникнення і розвитку педагогічного конфлікту як невід'ємного атрибуту педагогічної діяльності.

Після вивчення курсу студент повинен **вміти**: характеризувати особливості комунікативної діяльності, її структуру, рівні, функціональний склад; застосовувати загальні норми та правила комунікативної культури;

використовувати основні методи і прийоми мистецтва публічної промови використовувати отримані знання щодо комунікативної культури з метою удосконалення професійної практичної діяльності; створювати психологічний комфорт при спілкуванні з оточуючими та рефлексувати власну комунікативну культуру; логічно правильно, аргументовано та чітко будувати усне та письмове мовлення, володіти нормами літературної мови, ефективно володіти вербальними та невербальними засобами спілкування; орієнтуватися у мовленнєвій ситуації професійного спілкування, визначати комунікативну стратегію та тактику мовленнєвої поведінки; характеризувати основні теоретичні підходи до визначення сутності і складових конфлікту; аналізувати причини виникнення конфлікту, рушійні сили його розвитку, характер впливу на учасників і соціальне оточення та здійснювати аналіз конфліктів, діагностувати їх розвиток у конструктивному або деструктивному напрямі; вирішувати конфліктні ситуації у педагогічній діяльності; обирати адекватні інструменти профілактики й запобігання виникненню конфліктів.

«ТЕХНОЛОГІЯ ЦІЛІСНОГО ПЕДАГОГІЧНОГО ПРОЦЕСУ»

Мета курсу – забезпечити теоретичну і практичну підготовку студентів до виконання функціональних обов'язків педагога-дорадника в закладах освіти України; створити умови, наближені до практичної професійної діяльності; забезпечити творчий розвиток особистості студента.

Завдання курсу: формування ціннісного ставлення до майбутньої професійної діяльності; формування системи теоретичних знань та практичних умінь, необхідних для виконання функціональних обов'язків педагога-дорадника; формування основ педагогічного мислення, здатності осмислювати і аналізувати педагогічну дійсність. формування готовності до всіх складників педагогічної праці (гностичного, організаційного, проектувально-конструктивного, комунікативного). формування відповідального, творчого ставлення до педагогічної діяльності; моделювання та розв'язування

педагогічних ситуацій та задач; формування творчої особистості майбутнього педагога-дорадника.

Предмет навчальної дисципліни: навчально-виховний процес та процес професійної підготовки спеціаліста, культурної еліти сучасного суспільства; вивчення закономірних зв'язків, які існують між розвитком, вихованням та навчанням у ЗВО; розробка на цій основі методологічних, теоретичних і методичних проблем становлення сучасного висококваліфікованого спеціаліста у будь-якій галузі матеріального чи духовного виробництва.

Основний **зміст** дисципліни: Суть та рушійні сили педагогічного процесу. Педагогічний процес як система. Цілісність педагогічного процесу. Закономірності та організація педагогічного процесу. Технологія педагогічного процесу. Класифікація технологічних одиниць.

У результаті засвоєння навчальної дисципліни студенти повинні **знати**: сучасні філософські засади педагогічної діяльності; сутність, структуру та особливості процесу навчання у вищій школі; сучасні моделі, організаційно-методичні форми навчання студентів; базові цінності орієнтації педагога;

Уміти: визначати, планувати структуру змісту навчального заняття; самостійно проводити лекційні, семінарсько-практичні заняття; організовувати спілкування зі студентами; застосовувати методи науково-педагогічного дослідження.

«УПРАВЛІННЯ НАВЧАЛЬНО-ВИХОВНИМ ПРОЦЕСОМ У ЗВО»

Метою викладання навчальної дисципліни «Управління освітнім процесом у закладах освіти» є залучення магістрантів до оволодіння управлінською діяльністю з організації освітнього процесу; ознайомлення їх із стратегією та тактикою управління навчанням та власним професійним становленням; надання їм знань щодо методології, методики та інструментарію управлінської діяльності в галузі освіти; осмислення магістрантами понятійного апарату та технологій; вироблення практичних умінь аналізувати, проектувати і здійснювати управління освітнім процесом.

Основними **завданнями** вивчення дисципліни є: усвідомлення сутності управлінської діяльності; розвиток інтересу до управлінської діяльності і усвідомлення її професійного значення; розширення професійного та культурного кругозору; поглиблення знань про принципи, способи, методи, типи управлінської діяльності в освітньому процесі; оволодіння управлінськими функціями; вироблення самодисципліни, організованості, навичок планомірної систематичної роботи; оволодіння компетенціями управлінської діяльності.

Предметом вивчення навчальної дисципліни є управління освітнім процесом, що спрямоване на включення кожного учасника в активну пізнавальну діяльність з метою повного оволодіння ним знаннями, самопізнання, самореалізації, задоволення своїх природних потреб.

Зміст навчальної дисципліни: Рефлексивне управління освітнім процесом. Управління діалогічною взаємодією в освітньому процесі. Управління пізнавальною діяльністю учасників колективу в навчально-виховному процесі. Організація командної роботи в освітньому процесі. Управління співробітництвом в освітньому процесі. Виховний потенціал самоврядування в освітньому процесі.

Згідно вимог освітньо-професійної програми магістранти повинні: **усвідомлювати:** свої можливості в управлінській діяльності, сутність управління освітнім процесом; виявляти інтерес до взаємодії з іншими учасниками, розширення свого професійного та культурного кругозору;

знати: особливості навчання як рефлексивної суб'єкт-суб'єктної взаємодії; принципи, способи, методи, типи та стилі управлінської діяльності в освітньому процесі; тактики педагогічної підтримки людини; способи та технології активізації пізнавальної діяльності всіх членів колективу, принципи її організації; стратегії посилення згуртованості, підвищення ефективності команди, характеристики згуртованої команди;

уміти: виконувати управлінські функції; використовувати способи та засоби самодисципліни, організовувати власну життєдіяльність, виробляти

навички планомірної систематичної роботи; оволодівати компетенціями управлінської діяльності.

«МЕТОДИКА ВИХОВНОЇ РОБОТИ У ЗВО»

Мета та завдання дисципліни: поглибити і розширити знання майбутніх педагогів-дорадників з теорії виховання, ознайомити їх з організацією виховного процесу у освітньому закладі та його нормативно-правовою базою, методикою проведення виховної, культурно-просвітницької роботи в різному віковому середовищі, діяльністю органів самоврядування, сприяти виробленню навичок організації виховної роботи.

Предмет дисципліни: ознайомлення з концептуальними положеннями курсу; вивчення теоретичних основ виховної роботи у закладах освіти; розгляд понять, змісту та форм науково-методичного супроводу діяльності педагогів навчальних закладів; опанування можливостями інформаційного простору як іміджевого ресурсу діяльності методичного кабінету.

Зміст дисципліни: Сучасні засади організації виховної роботи в закладах освіти. Планування виховної роботи у закладах освіти. Форми і методи виховної роботи у закладах освіти. Методика організації виховної роботи в позанавчальний час. Кафедра – головна ланка виховної роботи у ЗВО. Сучасний викладач. Куратор академічної групи – організатор виховної роботи в студентському колективі. Студентське самоврядування в системі виховної роботи ЗВО. Методика забезпечення основних напрямів національного виховання в закладах освіти. Методичне забезпечення виховної роботи у закладах освіти.

У результаті вивчення курсу студент має **знати**:

- теоретичні основи та нормативно-правову базу закладів освіти різних рівнів;
- особливості організації і управління виховною роботою у закладах освіти;

- мету, завдання, психолого-педагогічні засади та форми, методи і засоби проведення виховної і культурно-просвітницької роботи,
За наслідками вивчення дисципліни студенти повинні **вміти**:
- аналізувати основні нормативно-законодавчі акти щодо виховної роботи; організацію діяльності системи виховної роботи;
- планувати і виконувати роботу куратора академічної групи, вивчати, узагальнювати і впроваджувати передовий досвід організації виховної роботи в академічній групі та визначати рівень вихованості студентів;
- проводити індивідуальну виховну роботу зі студентами з урахуванням їх вікових та психологічних особливостей, а також соціального статусу;
- співпрацювати з органами студентського самоврядування та студентами академічної групи; використовувати у виховній роботі виховний та розвивальний потенціал навчальних дисциплін.

ПРАКТИКА «ПРОБНІ ЗАНЯТТЯ У ЗВО»

Метою педагогічної практики «Пробні заняття у ЗВО» є закріплення, поглиблення та застосування в навчально-виховному процесі освітнього закладу теоретичних знань, набутих студентами під час навчання, формування в оптимально наближених до роботи за фахом умовах системи необхідних педагогічних умінь і навичок, фахових здібностей, особистісно-індивідуального стилю поведінки та діяльності, а також особистісної готовності до роботи викладачем педагогіки та методики початкової освіти та оволодіння практикантами професійними вміннями і навичками організовувати і проводити навчальну роботу зі студентами.

Під час проходження педагогічної практики студенти ознайомлюються з навчальним закладом, вивчають досвід роботи викладачів, вдосконалюють методику написання конспектів, продовжують оволодівати алгоритмом підготовки до лекцій, практичних та семінарських занять та опановувати

систему оцінювання діяльності студентів за критеріями, визначеними відповідно до кредитно-трансферної системи, вивчають особливості поведінки та діяльності студентів різних курсів.

Перед студентами-практикантами стоять такі **завдання**:

- адаптація в умовах вищого навчального закладу у ролі викладача;
- удосконалення набутих теоретичних знань і попередження можливих помилок у підготовці до роботи в навчальному закладі;
- формування практичних професійних умінь і навичок навчально-виховної роботи зі студентами;
- вироблення навичок спостереження й аналізу педагогічної діяльності викладачів методик початкової школи;
- формування вміння осмислювати і використовувати передовий педагогічний досвід;
- використання у навчально-виховному процесі новітніх технологій викладання методик початкової школи;
- розвивати професійні здібності майбутніх викладачів;
- стимулювати інтерес і любов до педагогічної професії.

Під час практики студенти самостійно проводять заняття зі студентами вищих навчальних закладів під керівництвом керівників практики від кафедр.

НАВЧАЛЬНА ПРАКТИКА ПО ПІДГОТОВЦІ ДО ВИКОНАННЯ ОБОВ'ЯЗКІВ КУРАТОРА СТУДЕНТСЬКОЇ ГРУПИ

Основна **мета практики** – набуття вмінь створювати психологічні та організаційні умови для саморозвитку та самовиховання студента, навчання майбутнього фахівця вдало організовувати та планувати кураторську діяльність, вести документацію, усвідомити основні функції та завдання роботи куратора студентської групи.

Завдання навчальної практики:

1. Вивчення досвіду виховної роботи куратора.

2. Ознайомлення з правами та обов'язками кураторів.
3. Вхідження та адаптація до студентської групи, студентського колективу, вивчення особливостей аудиторного та позааудиторного життя студентів; ознайомлення з системою самоврядування у групі; ознайомлення з планом виховної роботи куратора, вимогами до ведення документації групи.
4. Удосконалення теоретичних знань, набутих у ході вивчення психолого-педагогічний предметів у практичній діяльності.
5. Формування практичних професійних умінь і навичок виховної роботи зі студентами.
6. Виховання прагнення до пошуку найбільш ефективних методів виховання студентської молоді.
7. Формування навичок роботи зі студентами з урахуванням вікових, індивідуальних особливостей, психологічного клімату та взаємин у колективі, навичок реалізації особистісно орієнтованої моделі виховання.
8. Розвиток у майбутніх кураторів прагнення до самовдосконалення і професійного самотворення, побудова перспектив професійного самозростання у сфері виховної діяльності зі студентською молоддю.

Зміст практики. Студенти-магістранти, набуваючи умінь та навичок виховної роботи з академічною групою, повинні усвідомлювати основні напрями діяльності та функції куратора.

Куратор академічної групи здійснює свою діяльність відповідно до принципів виховання, визначених у Концепції національного виховання, а саме: гуманізації виховання, демократизації, диференціації та індивідуалізації виховного процесу, а також активності, самодіяльності і творчої ініціативи студентської молоді. Куратор академічної групи здійснює свою діяльність спільно із студентським самоврядуванням, з урахуванням інтересів і соціальних запитів студентів. Функції куратора академічної групи: аналітична, організаторська, комунікативна та функція соціалізації.

НАВЧАЛЬНА ПРАКТИКА З ПІДГОТОВКИ ДО ВИХОВНОЇ РОБОТИ У ЗВО

Основна *мета практики* – оволодіння студентами сучасними методами, формами організації педагогічної діяльності в галузі їх майбутньої професії, формування в студентів професійних умінь і навичок для прийняття самостійних рішень під час конкретної роботи в реальних виробничих умовах, виховання потреби систематично поповнювати свої знання та творчо їх застосовувати на практиці.

Завдання навчальної практики: виховання професійно значущих якостей особистості викладача, потреби у педагогічній самоосвіті; виховання стійкого інтересу й любові до професії вчителя; закріплення, поглиблення і збагачення суспільно-політичних, психолого-педагогічних і спеціальних знань у процесі їх використання під час вирішення конкретних педагогічних задач; формування і розвиток професійних умінь і навичок; вироблення творчого, дослідницького підходу до педагогічної діяльності; ознайомлення із сучасним станом навчально-виховної роботи в ЗВО, а також із передовим педагогічним досвідом; надання допомоги навчально-виховним установам у вирішенні завдань виховання молоді.

Студент-магістрант під час навчальної практики повинен *знати:*

- нормативно-правові та організаційні засади функціонування роботи викладача ЗВО;
- різноманітні форми, методи та прийоми роботи в ЗВО;
- сутність, зміст та основні аспекти роботи викладача ЗВО.

Внаслідок проходження навчальної практики студент-магістрант повинен *вміти:*

- визначати конкретні навчально-виховні завдання, враховуючи загальну мету національного виховання, вікові та індивідуальні особливості, соціально-психологічні особливості колективу;
- вивчати особистість і колектив з метою діагностування і проектування їх розвитку і виховання;

- здійснювати поточне і перспективне планування педагогічної діяльності;

- використовувати різноманітні форми і методи організації навчально-пізнавальної, трудової, громадської, художньо-творчої, ігрової діяльності, організовувати колектив на виконання поставлених завдань;

- співпрацювати з іншими особами, що беруть участь у виховному процесі;

- спостерігати й аналізувати навчально-виховну роботу, коригувати її.

Перед початком практики студент слухає інструктаж з приводу мети, завдань та змісту цього виду практики, знайомиться з закріпленим за ним методистом-наставником з яким студент буде працювати у період практики.

АСИСТЕНТСЬКА ПРАКТИКА

Основна мета практики – формування готовності студентів до викладацької діяльності у вищих педагогічних навчальних закладах.

Завдання практики:

1. Поглиблення і розширення теоретичних знань із спеціальних і психолого-педагогічних дисциплін, набутих студентами, застосування їх у вирішенні конкретних педагогічних завдань під час практики.

2. Формування у студентів-магістрів психолого-педагогічних та методичних умінь викладання відповідних навчальних дисциплін у системі вищої школи;

3. Вироблення умінь організації основних форм навчання у вищій школі, застосування сучасних технологій і методик навчання;

4. Формування умінь професійного і педагогічного спілкування зі студентською аудиторією;

5. Виховання у магістрів досвіду викладацької роботи, морально-етичних якостей викладача вищої школи, індивідуального творчого стилю педагогічної діяльності, потреби в самоосвіті.

Магістранту-асистенту необхідно **знати:**

- структуру курсів фахових навчальних дисциплін відповідно до навчального плану;
- теоретичні засади змісту навчальної дисципліни, фахівцем із якої він є;
- методику роботи за певними фаховими курсами;
- організацію навчального процесу за кредитно-трансферною системою;
- систему та критерії оцінювання знань студентів, положення про рейтингову систему оцінювання знань.

Магістранту-асистенту необхідно **вміти**:

- організовувати різні форми занять зі студентами;
- володіти теоретичними положеннями й ілюструвати їх прикладами;
- добирати наочний та ілюстративний матеріал до теми;
- розробляти практичні завдання для студентів;
- спонукати їх до активної роботи в різних формах аудиторних занять;
- проводити зі студентами різноманітні виховні заходи.

Зміст педагогічної практики. Зміст роботи асистентів-практикантів здійснюється в таких напрямках:

- навчальна робота;
- науково-методична робота.

Консультування студентів-магістрантів проводять викладачі навчального закладу з предметів психолого-педагогічного циклу і фахових методик.

Структурними компонентами практики є:

- спостереження за демонстрацією викладачем-методистом методів і прийомів організації різних видів навчальної та позааудиторної роботи зі студентами педагогічного вузу;
- ознайомлення з плануванням та організацією навчального, наукового та методичного процесу на кафедрі;
- спостереження та безпосередня участь у позанавчальних заходах кафедри (факультету), що проходять у період практики;
- ознайомлення з організацією навчальних занять за кредитно-трансферною системою;

- закріплення професійно значущих умінь та навичок педагогічної діяльності викладача вузу;
- розробка розгорнутих планів-конспектів лекцій та практично-семінарського заняття;
- відвідування та участь в обговоренні занять своїх колег;
- аналіз і самоаналіз, оцінка та самооцінка педагогічних дій.

В процесі асистентської практики магістранти ведуть щоденник практики та щоденник спостережень.

4. НОРМАТИВНО-МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ СИСТЕМИ ОЦІНКИ ЯКОСТІ ОСВОЄННЯ, ЯКІ НАВЧАЮТЬСЯ ОП

У відповідності до Закону України «Про вищу освіту» оцінка якості засвоєння студентами освітніх програм передбачає поточний контроль успішності, проміжну і державну підсумкову атестацію студентів.

Конкретні форми та процедура поточного контролю і проміжної атестації знань регламентується Положенням про проведення поточного контролю успішності та проміжної атестації студентів КЗ «ХГПА» ХОР.

Атестація студентів на відповідність їх персональних досягнень поетапним вимогам ОП «Початкова освіта» створено фонд оцінних засобів для проведення поточного контролю успішності та проміжної атестації, що вміщує: контрольні запитання та типові завдання для практичних занять, лабораторних і контрольних робіт, колоквіумів, заліків та іспитів; тести і комп'ютерні тестувальні програми; приблизну тематику курсових робіт/ проектів, рефератів тощо, а також інші форми контролю, що дозволяють оцінити ступінь сформованості компетенцій студентів.

Основними принципами і підходами до контролю знань студентів визначено:

- проведення різноманітних видів контролю протягом семестру: поточного, модульного і підсумкового;
- гласність у проведенні підсумків міжсесійного контролю знань в академічних групах і на потоках студентів.

Система контролю спрямована на: тематичний аналіз результатів навчання; перевірку якості викладання.

Державна підсумкова атестація складається з комплексного кваліфікаційного екзамену та захисту випускної кваліфікаційної роботи (магістерська робота).

Вимоги до змісту, обсягу і структури магістерської роботи регламентуються Положенням про випускну кваліфікаційну роботу випускників КЗ «ХГПА» ХОР, вимоги до державного підсумкового іспиту визначаються Положенням про підсумкову державну атестацію випускників.

Підсумкова атестація випускника є обов'язковою і здійснюється після засвоєння основної освітньої програми в повному обсязі.

Державна атестація здійснюється державною екзаменаційною комісією після завершення навчання і повного виконання навчального плану вищого навчального закладу. Державна атестація проводиться у формі захисту магістерської роботи.

Магістерська робота – це кваліфікаційна наукова робота навчально-дослідного характеру.

Мета виконання роботи – обрати тему наукового дослідження, оцінити її актуальність, розробити задачі, методи та організацію дослідження, зробити теоретичні та практичні висновки.

Завдання: вміти визначити та обґрунтувати тему та задачі магістерської роботи; скласти літературний огляд на основі аналізу літературних джерел та нормативних документів; дібрати методи дослідження; визначити організацію

дослідження та добір досліджуваних; провести статистичну обробку цифрового матеріалу; обґрунтувати отримані дані та зробити висновки.

Магістр мусить знати: як вибрати та обґрунтувати тему дослідження; як проаналізувати літературні джерела та нормативні документи; як дібрати методи дослідження, залежно від завдань роботи; як організувати експериментальну частину дослідження; як провести статистичну обробку результатів дослідження; як *узагальнити* отримані дані та зробити висновки.

Магістр мусить вміти: обґрунтувати тему дослідження; скласти літературний огляд; *практично використати обрані* методи дослідження; провести статистичну обробку результатів; зробити висновки.

На державну атестацію студента виносяться блоки змістовних модулів— ОК 4, ОК 5, ОК 8

5. ІНШІ НОРМАТИВНО-МЕТОДИЧНІ ДОКУМЕНТИ ТА МАТЕРІАЛИ, ЩО ЗАБЕЗПЕЧУЮТЬ ЯКІСТЬ ПІДГОТОВКИ СТУДЕНТІВ

В Академії відповідно до вимог стандартів якості сформована і періодично переглядається політика в галузі якості, що гарантує якість надаваних освітніх послуг і науково-дослідних розробок.

Для забезпечення якості підготовки студентів передбачено:

- вдосконалення освітньо-професійної програми «Початкова освіта», що включає моніторинг і оновлення освітньої програми в міру необхідності,
- забезпечення компетентності викладацького складу, в тому числі за рахунок регулярного підвищення кваліфікації викладачів у різних формах;
- участь студентів і викладачів у професійно орієнтованих науково-практичних конференціях та конкурсах;
- Систематичне оцінювання якості підготовки студентів за освітньо-професійною програмою «Початкова освіта»;

- Проведення моніторингу задоволеності студентів якістю освітнього процесу у ЗВО;
- самообстеження за узгодженими критеріями для оцінки діяльності (стратегії);
- отримання зовнішньої оцінки якості реалізації ОП (обліку та аналізу думок роботодавців, випускників вузу та інших суб'єктів освітнього процесу).

Нормативно-методичні документи, що забезпечують якість підготовки студентів за освітньо-професійною програмою «Початкова освіта»:

- Положення про організацію освітнього процесу.
- Положення про науково-дослідну роботу.
- Положення про магістратуру.
- Положення про самостійну роботу студента.

6. РЕГЛАМЕНТ ОРГАНІЗАЦІЇ ПЕРІОДИЧНЕ ОНОВЛЕННЯ ОП ВО ЗАГАЛОМ І СКЛАДОВОЇ ЇЇ ДОКУМЕНТІВ

Зміни та доповнення, що вносяться до структури, утримання і компоненти ОП розглядаються на науково-методичній раді Академії за поданням Вченої ради Академії, затверджуються ректором академії після схвалення Вченою радою.

Керівник проектної групи

А. І. Єрьомкін